

Inatsisartuni ilaasortaq Kim Kielsen aamma
Inatsisartuni ilaasortaq Malik Berthelsen
Siumut

Pineqartoq: Ineqarneq

Asasakka Malik aamma Kim,

Namminersorlutik Oqartussat illuutaanni ilaqtariinnut ataatsinut inissiani illuutaannilu affarleriinni ineqarnermut akiliutit pillugit apeqqtissinnut qujanaq. Aallarniutigalugu akissuteqaatip matuma kingusinaarnera ajuusaarutigissavara, tamatumunngalu allaffissornikkut teknikkikkullu paasissutissanik pissarsiniartoqarnera pissutaavoq. Neriuppunga politikikkut suliassi ingerlateqqinnissaannut akissutikka atorsinnaassagisi. Siullermik apeqqtisi issuarneqarput, kingornagullu akissutikka allanneqarlutik.

1. Takussutissat titartakkiallu atorlugit inissianut iluarsartuussassanut AI01-imit AI12-p tungaanut aningaasanut inatsit aqqtigalugu toqqaannartumik aningaasaliissutit takussusiarineqarnissaat kissaatigineqarpoq. Takussutissiakkut ilanngullugu maanna Naalakkersuisuusut atuutilernerannilli aningaasanut inatsit aqqtigalugu iluarsartuussinissanut aningaasaliissutaasut appariarsimanersut qaffariarsimanersulluunniit oqaasertalerneqassasoq kissaatigineqarpoq.

AKISSUT: Apeqqtut tamakkiisumik akisinnaannginnakku ajuusaarutigaara. Ajorluartumik paasissutissatigut najoqqutassat naammattut pigineqanngillat. Taamaattorli ilanngussaq 1 innersuussutigissavara, tassani ukiumi atugassiissutit atukkallu allassimammata. Kisiannili ilisimatitsissutigissavara, 2011-mi iluarsaassinissamut aningaasanik immikkoortitsisoqarsimangimmat, kiisalu 2012-imut Aningaasanut Inatsimmi 37 mio. koruuninik immikkoortitsisoqarsimalluni.

2. Inissiat nammineq pigineqartut, piginneqatigiinneq atorlugu pigineqartut, nammineq illuliat, sanaqataanikkut illuliat inissialiomerillu allat 2000-imit 2009-p tungaanut Namminersornerullutik Oqartussanit tapiiffigineqarlutik sanaartorneqarsimanersut pillugit takussutissiaq atorlugu takussutissiarineqarnissaat kissaatigineqarpoq, taamatullu aamma piffissami pineqartumi aningaasaliissutit qanoq amerlatigisut sanaartornermut iluarsartuussinermullu aningaasaateqarfimmi uninngatinneqarpat? Naalakkersuisunut ilaasortaq inissiat taakku pitsaasunut iluaqutaasutullu aningaasaliissutaanerannut isummamut akerliua?

AKISSUT: Apeqqummut akissutitut Demokraatit sinnerlugit Inatsisartuni ilaasortamit Niels Thomsen-imit § 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 2011-110-mut akissut innersuussutigissavara. Tamatuma saniatigut ineqarnermi ukiumut suliassat pillugit Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut ilisimatitsissutit inassutigisinnaavakka.

18. maj 2012
Sags nr. 2012-065202
Dok.nr. 910874
Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: iaan@nanoq.gl
www.nanoq.gl

3. Namminersornerullutik Oqartussat 1987-imi Naalagaaffimmit inissianut oqartussaaniemik tiguserisa nalaanni ingammik inissiat pisoqaanerusut iluarsartuunneqartariaqarnerannut naalagaaffik kinguaattooreersimanera Naalackersuisunut ilaasortap ilumuunngissorivaa?

AKISSUT: 1987-imi pingaartumi inissiatini pisoqaanerusuni iluarsaassinermi annertuumik kinguaattoortoqarsimanersaq uppersarsinnaangilara ilumuunnginnerarsinnaanaguluunniit. Kisiannili taamaattoqarsimanissaa ilimanarpoq.

4. Apeqqummut kingullermut tapertaliullugu Kalaallit Nunaat danskit naalagaaffiannit iluarsartuussinermut kinguaattoorutaasunut ikorsiissutitut aningaasanik taakkunungarpiaq atugassanik pissarsisimanersaq paasissutissiissutigineqassasq kissaatigineqarpoq?

AKISSUT: Kalaallit Nunaanni aningaasanik iluarsaassinermi kinguaattoorutaasinnaasunut ikorsiissutissanik tamakkiisunik toqqaannartumik pissarsisoqarsimanersaq uppersarsinnaangilara ilumuunnginnerarsinnaanaguluunniit. Kisiannili nalunngilara Kalaallit Nunaat piffissap ingerlanerani iluarsaassinissamat 250 mio. koruuninik pissarsisimasq. Aningaasat taakku MiFreSta-mi suliniummut (Avatangiisit, Eqqissisimaneq Patajaassuserlu) atatillugu danskit naalagaaffiannit tunniunneqarsimapput.

5. Naalackersuisunut ilaasortap ilaatigut Naalackersuisuusimasut Siumumit siulersorneqartut iluarsartuunneqartariaqartunut iluamik qanoq iliuuseqartarsimanginnerat pillugu oqaaseqarpoq, taamatullu aamma nammineq naalackersuisoqarfiata ukiut kingulliit atorlugit pineqartoq pillugu ilisimasanik katersisariaqarsimasq. Naalackersuisunut ilaasortap nammineq sanaartorneq pillugu nalunaarusiamini kapitali 9-mi "iluarsartuussinissat pillugit pilersaarut 2000" "Naalackersuisut Siumumit siulersorneqartut" taamanikkut Namminersornerullutik Oqartussaasut ukiut qulit ingerlaneranni iluarsartuussinermik ingerlatsinerannut tunuliaqutaasq pillugu saqqummiussisimanini ilisimaaraa?

AKISSUT: Aap, Iluarsartuussinissat pillugit pilersaarut 2000 ilisimavara. Taamatutaaq Nuummi Blok T kvadratmeterimut 10.000 koruunit sinnerlugit akilimmik iluarsaasinerit pisimasut ilisimavakka.

Kiisalu Ineqarnermut suliassaqarfimmi periusissami pissusiviusut pillugit nalunaarusiaq, UKA 2011-mi Inatsisartunut Naalackersuisut agguaassaat innersuussutigissavara. Inissiatitta pitsaanginnerujussuat pillugu paasissutissat annilaarnartorujussuit, siusinnerusukkut aserfallatsaaliuinnermut aningaasanik immikkoortitsisoqartarsimanginnerinut uppersarsaapput. Tamatunnga kikkut akisussaasuunersut apeqqutaangillat.

6. Ukiumoortumik kisitsisitigut paasissutissani 2008-meersuni immikkoortoq 4.3.3-mi piffissami 1999-imit 2002-p tungaanut inissiat 2000-it missaat iluarsartuunneqarsimasut takuneqarsinnaavoq. Taamatut suliniuteqarneq Naalackersuisunut ilaasortap Naalackersuisunit Siumumit siulersorneqartunit

iluarsartuussinermik ingerlatsisimannginnermut oqariartuutaanut qanoq ililluni naapertuuppa?

AKISSUT: Kisitsisit eqqortuunersut uppersarsinnaanngilara. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mit ilisimatitsissutigineqarpoq, matumani inissiat 300-t missaanniittut tamakkiisumik iluarsaanneqarsimasut pineqartut. Matumani aserfallatsaaliuinerup, iluarsaassinerup nutarterinerullu immikkoortinneqarnissaat pingaaruteqarpoq, taakkulu aamma ilaannaasumik tamakkiisumillu iluarsaassinermut avinneqartarput.

7. Aningaasat atorneqanngitsut qanoq amerlatigisut maanna Sanaartornermut iluarsartuussinermullu aningaasaateqarfimmi atorneqaratik ungingaannarpat? Aningaasanillu taakkunannga qanoq amerlatigisut siuliani Naalackersuisuusimasunut Inatsisartut aningaasaliiffigisimasaannut attuumassuteqarpat?

AKISSUT: Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi aningaasat uninngaannartutut isigissallugit eqqorluartuussanngilaq. Aningaasat siunertamut atugassiissutigineqartarput, suliallu ingerlapput. Ineqarnermut suliassaqarfimmi 2008-miit 2010-mut 65 mio. koruunit iluarsaassinerup atugassiissutigineqarsimapput. Taakkunannga 42 mio. koruunit atorneqareerput. Suliassanit amerlasuut tulleriarlugit suliassatut ingerlanneqarput, tassalu iluarsaassinerup iluarsaassinerup ingerlareersup naammassinissaa utaqqineqartarpoq. Tamatuma saniatigut iluarsaassinerit ilaat aasakkuinnaq sila kiatsillugu ingerlanneqarsinnaasarput, iluarsaassinerillu ilaat sila masannartinnagu ingerlanneqarunik ajunnginnerusarluni.

8. Naalackersuisunut ilaasortap pisumut allamut tunngatillugu taamanikkut Naalackersuisuusut 2008-mi A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p inissianut ingerlataanut atatillugu ineqarnermut akiliutip qaffanneqarnissaannik aalajangernermik atorunnaarsitsisimanerat isornartorsiorpaa. Inissiani ineqarnermut akiliutip qaffanneqarnissaa sioqqullugu taamanikkut Naalackersuisuusut Naalackersuisoqarfinnit arlalinnit taamatut qaffaanerup pinnginnerani inuuniarnermi atukkatigut aningaasatigullu kinguneqaatissaanik misissueqqaartoqarnissaanik aalajangerput, taamatummi aalajangernerminnut inissiani attartortitakkani akinik qaffaaneq inuit akiliisinnaassusiannut naapertuutinngippat taamatut aalajangerneq illersorneqarsinnaanngitsutut isigigamikku, taamatummi naapertuutinngitsumik qaffaaneq inuuniarnermi atukkatigut, soorlu amerlanerusut iniminnit anisitaanerannik aammalu inissianik attartornermi akiliutit qaffakkiartornerannut sakkortuumik kinguneqarsinnaammat. Pisortat inissianik attartortitsisartut inissisimanerminnut atatillugu inuuniarnermi atukkanik inissianut politikeqarnermut atatillugu nalilersuisarneri Naalackersuisunut ilaasortap naapertuutinngitsutut isornatutullu isigaa? Kiisalu Naalackersuisunut ilaasortap nammineerluni ineqarnermut atatillugu suliniutini (ineqarnermut tunngasuni) inuuniarnermi atukkanut tunngatillugu naliliisarnermik tunngaveqanngilluinnarluni ingerlattarpai?

AKISSUT: Naamik. Kisiannili isumaginninnermi naalackersuinikkut suliassat ineqarneq aqqutigalugu suliarineqarnissaat isornartoqartippara. Ineqarnermut akiliutit qaffasissusiat inissiat ingerlanneqarnerini aningaasartuutiviusunut naleqquttussaapput.

Tamatuma kingorna attartortut sanngiinnerusut isumaginninnermi iliuusissat, soorlu ineqarnermut tapiissutit aqputigalugit ikiorneqartassapput. Ineqarnermut akiliutit qaffatsinnginneqarnerisa kingunerisaanik 2009-mi 14,5 mio. koruunit missaanniittut amigaatigineqalerput. Matumani eqqaamaneqassaaq, qaffaatissatut amigaatigineqartut matussusersinnaaneruniarlugit kingusinnerusukkut iluarsisoqanngippat, aningaasat taamatut amerlassusillit 2009-ginnarmi amigaatigineqalertussaananatik, aammattaaq ukiuni tulliuuttuni amigaatigineqalertussaammata.

9. Ullumikkut inissianik attartortut piffinni tamani aningaasartuutininik, inissianut iluarsaanernut iluarsartuussinernullu aningaasartuutininut naapertuuttunik aallaaveqartumik inissianut attartornermut akiliisarpat? Taamatut aningaasartuutininut naapertuuttumik akiliisarnissamik Naalackersuisunut ilaasortaq ivertinneqarnerminit maanna ukiut marluk affarlu qaangiunnerani atuutilersitsinissamat kissaatigineqanngikkuni tassunga atatillugu tunngavilersuutiminik paasissutissiissasoq kissaatigineqarpoq. Tassunga tapiliullugu Naalackersuisunut ilaasortap patsisigisai siusinnerusukkut Naalackersuisut 2008-mi inissianut attartornermik akiliutit qaffanneqarnissaagaluinut atorunnarsitsinerannut tunngavigisaaniit annertuumik allaanerunersut – takuuk siuliani apeqqut - pillugit paasissutissiinissaq kissaatigineqarpoq.

AKISSUT: Naagga. Piffissap sivisuup ingerlanerani attartortut inissiat ingerlanneqarnerini aningaasartuutininik tamarmiusunit ikinnerusunik akiliisarsimapput. Tamatuma kingunerisaanik aserfallatsaaliuinnissanut iluarsaassinissanullu pisariaqartinneqartunut aningaasartuutissat katersuussimapput. Pissusiviusut tunngavigalugit ineqarnermut akiliutininik pissarsiarinngitsuukkat, kisiannili pisariaqartinneqartut maannakkut attartortuusunut akilersinniarnissaat ajornarpoq. Maannakkut attartortuusut ineqarnermut akiliutininik, aserfallannerunissamat annikillisaanissamat pisariaqartinneqartunik akiliisarput. Kisiannili taakku saniatigut iluarsaassinermi kinguaattoorutininut tamakkiisunut akileeqquneqarsinnaanngillat. Aammattaaq suliaasaqarfimmi tassani paasisaqarluarsimanermik tunngaveqarneq aallaavigalugu pilersaarusiornissarput iliuuseqarnissarpullu Naalackersuisunut pingaaruteqarpoq. Taamaattumik ukiut marlussuit kingullit ilaatigut inissiat pitsaassusiinik misissuinermut atorsimavagut. Tassanissaaq Ineqarnermut suliaasaqarfimmi periusissami pissusiviusut pillugit nalunaarusiaq, UKA 2011-mi Inatsisartunut Naalackersuisut agguassaata innersuussutigissavara. Inissiaatitta pitsaannginnerujussuat pillugu paasissutissat annilaarnartorujussuit, siusinnerusukkut aserfallatsaaliuinermut aningaasanik immikkoortitsisoqartarsimannginnerininut uppernarsaapput. Tamatumunnga kikkut akisussaasuunersut apeqqutaanngillat.

Aammattaaq illoqarfimmi annerni sisamani Namminersorlutik Oqartussat inissiaataanni attartortunit qanoq amerlatigisut inissianik najukkaminik pisinissamat aningaasaqarnikkut periarfissaqarnerisut, Naalackersuisunit misissuiffigineqarpoq. Misissuinerit taakku tunngavigalugit upernaakkut ataatsimiinnermi matumani ingerlasumi Naalackersuisut ineqarneq pillugu nassuiaammik saqqummiussaarpurput, taannalu atorlugu ukiuni tulliuuttuni iluarsaassinermi kinguaattoorutit qaangerniarneqartussaassapput.

10. Naalackersuisunut ilaasortanut Pisortaanernullu inissiat Inissianik attartortitsineq pillugu peqqussummi § 14, imm. 4 naapertorlugu inissianut immikkoortumut immikkut inissinneqarput (nr. 230). Inissianut taakkununga aningaasartuuterpiaasut naapertorlugit akiliisitsisoqartarpa, tassungalu ilanngullugu aamma inissianik piginnittoq 1½ procentimik iluanaarutisarpa? (Akissummi Naalackersuisunut siulittaasoq kiisalu Inatsisartunut siulittaasoq ilanngunneqassanngitsut kissaatigineqarpoq, taakkumi akissarsiaqarnermut inatsit naapertorlugu inigisaminnut akiliinatik, akeqanngitsumik ineqartitaanermut 48.000 kr-ip nalinganik akileraarutinut akiliisussaataammata, tamannalu qaammammut inissamut 1700 kr-it inulaarlugit akiliisarnermik naleqarpoq).

AKISSUT: Naamik. Piffissap sivisuup ingerlanerani attartortut, inissiani sinneruttuni attartortutut, inissiat ingerlanneqarnerini aningaasartuutinit tamarmiusunit ikinnerusunik akiliisarsimapput. Tamatuma kingunerisaanik aserfallatsaaliuinissanut iluarsaassinissanullu pisariaqartinneqartunut aningaasartuutissat katersuussimapput. Naalackersuisuni ilaasortanut tunngatillugu – siulittaasoq kisimi pinnani – taakku attartornermut inatsit naapertorlugu ineqarnermut akiliineq ajorput, kisiannili akissarsiaqartitaanermut inatsit naapertorlugu akiliisarlutik. 2011-mi upernaakkut ataatsimiinnermi Naalackersuisuni ilaasortanut nalinginnaasunut ineqarnermut akiliutit akissarsiaqartitaanermut inatsisip allanngortinneqarnerata kingunerisaanik marloriaatingajammik qaffanneqarput, tamannalu sioqqullugu Naalackersuisut namminneerlutik piumassusertik tunngavigalugu allannguinerannut tamanna naapertuuppoq.

--oo0oo--

Naggasiutigalugu neriutigaara, inissiat qanoq issuesiat pillugu nalunaarusiami pissusiviusut tunngavigalugit Inatsisartuni partiit tamarmik paasisimassagaat, inissiaatitta iluarsaanneqarnerminni imminnut akilersinnaasut annertuumik pilersaarutaasumillu iluarsaanneqarnissaannut MAANNA iliuseqarnissarput pisariaqarluinnartoq. Aammattaaq neriuppunga, inissiaatitsinni iluarsaanneqarsimasuni nutaanilu ineqarnermut akiliutit qaffasissusilerneqarnerini siunissami aserfallatsaaliuinissamut pilersaarutit piviusut ingerlassinnaalerlugit annertussusiliisariaqartugut kikkut tamarmik paasisimassagaat. Inissiat aammattaaq siunissami pitsaasuunissaannut iluaqusiinissaq qulakkiissagutsigu, taanna periarfissatuaavoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Jens B. Frederiksen

Ilanngussaq 1: Apeqqummut 1-imut akissuteqaat

	2010-imi atugassiissutaasut	2010-imi atukkat	2010-imi sinneruttut	Atukkat %- inngorlugu	Suliassat amerlassusaat
Sanaartugassat nutaat	940	524	416	56%	197
Iluarsaassineq	164	118	46	72%	64
Sanaartugassat nutaat/iluarsaassineq	351	239	112	68%	38
Allat	34	16	18	46%	24
Katillugit	1.489	897	592	60%	323

	2009-imi atugassiissutaasut	2009-imi atukkat	2009-imi sinneruttut	Atukkat %- inngorlugu	Suliassat amerlassusaat
Sanaartugassat nutaat	1.165	515	650	44%	208
Iluarsaassineq	125	58	67	46%	75
Sanaartugassat nutaat/iluarsaassineq	372	190	182	51%	47
Allat	32	6	26	20%	20
Katillugit	1.695	770	925	45%	350

	2008-imi atugassiissutaasut	2008-imi atukkat	2008-imi sinneruttut	Atukkat %- inngorlugu	Suliassat amerlassusaat
Sanaartugassat nutaat	1.048	515	533	49%	213
Iluarsaassineq	157	62	95	40%	84
Sanaartugassat nutaat/iluarsaassineq	515	277	238	54%	43
Allat	24	11	14	43%	33
Katillugit	1.744	864	880	50%	373

	2007-imi atugassiissutaasut	2007-imi atukkat	2007-imi sinneruttut	Atukkat %- inngorlugu	Suliassat amerlassusaat
Sanaartugassat nutaat	1.001	603	398	60%	248
Iluarsaassineq	205	90	115	44%	108
Sanaartugassat nutaat/iluarsaassineq	519	153	266	37%	41
Allat	24	11	13	45%	55
Katillugit	1.649	856	792	52%	452

	2006-imi	2006-imi	2006-imi	Atukkat %-	Suliassat ^{6/7}
--	----------	----------	----------	------------	--------------------------

	atugassiissutaasut	atukkat	sinneruttut	inngorlugu	amerlassusaat
Sanaartugassat nutaat	724	466	258	64%	
Iluarsaassineq	278	113	165	41%	
Sanaartugassat nutaat/iluarsaassineq	295	102	193	35%	
Allat	37	7	30	19%	
Katillugit	1.334	688	646	52%	

	2005-imi atugassiissutaasut	2005-imi atukkat	2005-imi sinneruttut	Atukkat %-inngorlugu	Suliassat amerlassusaat
Sanaartugassat nutaat	892	441	451	49%	
Iluarsaassineq	283	96	187	34%	
Sanaartugassat nutaat/iluarsaassineq					
Allat					
Katillugit	1.175	537	638	46%	

	2004-imi atugassiissutaasut	2004-imi atukkat	2004-imi sinneruttut	Atukkat %-inngorlugu	Suliassat amerlassusaat
Sanaartugassat nutaat	870				
Iluarsaassineq	388				
Sanaartugassat nutaat/iluarsaassineq					
Allat					
Katillugit	1.258				